

Prædiken til trinitatis søndag

af Nana Hauge

Joh. 3, 1-15

Salmer: 318, 31, 145, 761, 544

Hvis man googler *børn og falde i søvn* får man ca. 235.000 hits. Det viser, at der er mange børn der ikke vil sove. I hvert fald ikke når og sådan som forældrene synes de skal.

Rigtig mange af spørgsmålene handler om nemlig om, hvordan man får barnet til at falde i søvn alene, i sin egen seng og uden at mor eller far skal ligge ved siden af. Jeg har såmænd også selv været der. Eller det er jeg stadig. For som min yngste på fem år siger: ”Jeg kan ikke falde i søvn uden en voksen.”

Lige så kæk og stor og selvstændig som det lille menneske kan være om dagen, lige så ængstelig bliver hun om aftenen. Når dagen hælder.

Hvorfor er det nu, det bliver svært om aftenen? Hvorfor føles ensomheden større? Hvorfor har man brug for favntag, kys og tryghed? For at blive betrygget i, at verden stadig står?

Ja, hvem kender ikke til denne aftenens eller nattens alvor? Til at blive forstyrret af tanker og uro og angst inden man skal sove? Også for det voksne menneske er aftenen og natten et kritisk tidspunkt. Der, når mørket falder på.

Jo, det er fordi natten og aftenen minder os om det naturlige livs forgængelighed. Dagen er et billede på livet. Natten på døden. Natten bliver på den måde et forvarsel om døden. Søvn er som en ”lille død”. ”Dag og nat mig lærer brat, at jeg engang skal dø.”

Barnet fornemmer det instinktivt. Den voksne har erfaret det. At døden og forgængeligheden er livets vilkår. Aftenen, natten, er i den grad derfor da også eftertankens og selvransagelsens stund. Det er der, man fornemmer sin egen dødelighed.

Det er derfor barnet påkalder sine forældre ved aftenstunden, og det er derfor det voksne menneske kalder: ”Vær mig nær, du kære Gud, medens natten lider”

Det er derfor vi synger: ”Bliv hos os når dagen hælder”. Det er derfor, vi beder: ”Kom mægtig englehær, lys Herrens ro og fred”. Salmerne er fulde af den slags.

Sådan var det for farisæeren Nikodemus, som opsøger Jesus om natten. For det er her om natten, spørgsmålene trænger sig på. Spørgsmålene om livet og døden. Om Gud og djævel. Om Guds rige. Om kød og ånd. Det, som virkelig ligger et menneske på hjerte. Det, som det dybest set kommer an på for et menneske.

Naturen lærer os, at vi skal dø. Vi erfarer, at livet er kun et øjeblik. At vores liv er som

græsset. Det blomstrer, men når vinden blæser over det, er det der ikke mere. Vi mærker, at vi dag for dag er nærmere døden. At al verdens herlighed skal få en ende. At et menneske ikke kan fødes på ny, når det først er gammelt. Det lærer naturen os.

Men i evangeliet til i dag får vi at vide, at der er mere end det. For Jesus lærer noget andet. Han lærer at det, der er født af Ånden er ånd. Se, her er mere end død og forgængelighed. Se, her er ånd. Se, mennesket er ikke bare et stykke natur, mennesket er ikke bare støv, men beåndet støv. Sådan er det med enhver, som er født af Ånden. Enhver som er døbt. For dåben er dåb med vand og Helligånd. Dåben er vores åndelige fødsel. I dåben bliver vi det, vi er. Nemlig guddommelige eksperimenter af støv og Ånd.

Den, der er født af Ånden, er ånd. Her i dåben begynder det liv, ånden skaber. Det liv, vi ikke kan skabe for os selv. Evtigt liv: "Af mit ler du gjorde mer, end jeg kan sige grant"

Det løfte gives vi i dåben og det gentages når vi ligger i kisten: "Lovet være Gud som i sin store barmhjertighed har genfødt os til et levende håb ved Jesu Kristi opstandelse fra de døde."

Det vil sige: der er kommet evighed ind i livet. Mennesket har fået evig betydning. Vi er nu ikke længere defineret ved, at vi skal dø, men ved at vi skal leve. For dåben er en dåb til evigt liv.

Men hvad er det så mere - det med Det evige liv? Det er jo blevet vældig diskuteret i foråret, efter at nogle poetiske præster forsøgte at tage livet af det omkring jul.

Pointen, kunne man forstå, at Det evige liv er noget der finder sted nu og her. At opstandelsens, Det evige livs virkelighed, også bryder ind i livet her og nu, det kan ingen vist være uenig i. Men er alt så sagt med det?

Kan det stå alene? Kan vi nøjes med det evige liv som det liv, der leves nu? Kan det gøre os rolige om natten – når den minder os om at vi snart skal dø? At vi da så i det mindste kan sige, at vi har levet et evigt liv, mens vi levede? Er det ikke at forklejne dødens gru, alvor og adskillelse?

Jo, det mener jeg faktisk det er. Og det er ikke kristendom. Kristendommen tager døden dybt alvorligt, som en fjende, der med sin istaphånd gør skel imellem død og ånd. Døden er afslutningen på livet. Døden er den sidste fjende, som Gud en dag vil tilintetgøre fuldstændig. Han har nemlig givet os Riget. Ikke bare det gudsrige der giver vores liv fylde nu og her. Men et Rige der er af en anden verden. Det at døden ikke varer evigt.

"Hun er ei død, hun sover kun!

Det siger om en liden Stund

Vor Drot på Kongestolen"

Sådan skrev Grundtvig, da hans elskede Marie var død. Døden, den varer kun en liden stund. Og efter den liden stund, da skal vi opstå og gå ind til det evige liv i det himmelske fællesskab med Vorherre, vor drot på kongestolen.

Fra nu af skal enhver som tror på Ham, da have evigt liv. Med det løfte, som vi får i dåben – at enhver som tilhører ham skal arve evigt liv, med det ord, da flygter alle nattens skygger sorte.

Nu bliver natten pludselig et billede på den nat, hvorfra Gud skal vække dig, ikke bare hver morgen her, men til sidst – som Kingo skriver det i *Den klare sol går ned* – til liv evindeligt. Fra nu af er natten da ikke en påmindelse om forgængelighed og død.

Naturen, nat og dag, mig lærer brat, at jeg engang skal dø. Ja. Men dåben med vand og Ånd, livets ord, lærer dig noget andet. Livets ord forkynder for dig, at bag enhver nat er der en påskemorgenrøde. At der er tændt lys i skyggers land. At Guds mægtige sol her vil lyse på både sjæl og legeme. Da kan vi, og det skal vi også betrygge barnet i, da kan vi roligt lægge os til at sove. Hver nat og også når dødens nat engang kommer. I Jesu navn. Amen.